

Найбільш натуральною, таким чином, державою є республіка. Тому і не дивно, що усі вони вважали, що потрібно брати приклад із грецьких демократій.

Щоб такі природні права членів суспільства, як особиста свобода та недоторканість приватної власності, стали гарантованими, влада повинна бути обмежена конституцією. Найдосконаліше цю проблему опрацював Монтеск'є: його система потрійного поділу влади до сьогоднішнього дня вважається основною вимогою демократичного устрою цивілізації західного типу.

Філософи Просвітництва глибоко вірили в удосконалення людського роду, тому прогрес – невідворотній. Тим не менше, люди можуть цей процес прискорювати або сповільнювати. Оскільки прогрес вони сприймали як щось дуже позитивне, то усі ті, хто затримує або затримував цей процес, – це найзапекліші вороги людського роду, а ті, хто його прискорює, – найславетніші його добродійці. Неважко здогадатися, що найбільший ворог прогресу, на думку наших філософів, – це всілякі релігійні установи, перш за все – католицька церква. Церква відбиває у віруючих бажання цікавитися земним життям та змушує зосереджуватися на уявлюваному вічному житті, що повинно негативно вплинути на їхнє природне бажання пізнавати і удосконалювати себе та навколишній світ.

Філософи Просвітництва сміливо споглядали у майбутнє і стверджували, що найважливішою метою людства є рух по прямій дорозі прогресу.

Перший етап цієї дороги – встановлення справедливого правління, точніше такого, де доля суспільства буде залежати виключно від їх волі. Усі із згаданих філософів, що дочекалися американської революції, якраз у ній бачили початок довгоочікуваних змін.

Кондорсе і де Сад дожили і до Французької революції. Хоча вона не була для них надто ласкава, тим не менше Кондорсе і далі з великим оптимізмом споглядав на майбутню долю людства. Деякі його прогнози на майбутнє, хоча далеко не всі, збулися більше ніж через двісті років.

(Переклад з польської Л. Лецак)

Адам ЗАМОЙСЬКИЙ

□ 2006

CHANNELING. РЕНЕСАНС СПІРИТИЗМУ⁹

Channeling¹⁰ («каналуння») полягає у безпосередньому «сприйнятті» інформації, що знаходиться поза свідомістю «канала» (особи, що займається channeling'ом), як і

⁹ Термін «спіритизм» походить від лат. spiritus – дух. Рудольф Тішнер в Ergebnisse Okkulturer Forschung (Результати дослідів над окультизмом) визначив цей термін як духовні дії, які базуються на переконанні, що людина за посередництвом деяких осіб і медіумів може входити в контакт із померлими і таким чином отримувати повідомлення з потойбічного світу. (Див.: Hoover D.W., Co to jest... Okultyzm, wyd. Augustana, Bielsko-Biała 1994, s. 28.)

¹⁰ Channeling вважається однією з основних рис, притаманних Новій Ері. У такому контексті channeling представлено в роботі: Zamojski A., New Age: filozofia, religia i paranauka, Zakł. Wyd. Nomos, Kraków 2002.

поза дійсністю, яку можна сприймати за допомогою органів чуття. Ефект channeling'a може полягати у повідомленні про зустріч із потойбічним інформатором або автоматичному записі срийнятої інформації (автоматичне письмо), а інколи особа з «того» світу втілюється безпосередньо в «каналі». «Каналовані» істоти передають знання з понадперсональним смислом, часто вони стосуються усього людства. Це відносно новий термін. Він набув популярності у семидесятих роках ХХ століття у контексті пошуків контактів з НЛО¹¹.

За словами Марго Чендлі (Margo Chandley), яка у процесі свого дисертаційного дослідження вивчала 50 «каналізуючих», у самому Лос-Анджелесі на 1986 рік працювало вже біля тисячі каналізуючих, у той час, як на десять років раніше їх було лише двоє¹².

У процесі channeling'a медіум втрачає свідомість і опиняється під контролем якоїсь духовної сили. Сеанс – це діалог або монолог викликаної істоти. Обсерватори стверджують, що вираз обличчя, поведінка і навіть голос посередника змінюються¹³. Сучасний channeling відрізняється від практики давніх медіумів – колишні посередники допомагали встановити контакт із членами сім'ї, які нещодавно покинули світ живих (повідомлення у більшості зберігали риси особи із попереднього життя), а що стосується channeling'a, то тут має місце контакт з якоюсь вищим космічним розумом, який, буває, не має жодного безпосереднього зв'язку з життям, яке ми звикли вести.

Говоріння у трансі.

В 1977 році в Такомі (штат Вашингтон) пані Ю.З. Найт (J.Z. Knight – Judith Darlene Hampton) під час ігор з дітьми одягла на голову картонний ковпак у вигляді піраміди, після чого «увійшла в контакт» із РАМТюю (Ramtha). У виданій в 1987 році автобіографії «A State of Mind. My Story. Ramtha – The Adventures Begins» Ю.З. Найт пише:

«Через декілька хвилин я підняла край піраміди над рівнем очей і сміючись так, що сльози наповнювали мої очі, я помітила полиск яскравого світла в куті кухні (...) Я кліпнула очима і дуже здивувалася ... там стояв велетень ... просто стояв там, у полум'ї. Ця Істота ... була уся світла, ніби складалася із золотих вогнів (...) Його обличчя... це було найпрекрасніше обличчя, яке я будь-коли бачила (...) Я почула: Я Рамта, Просвітлений. Я прийшов, щоб допомогти тобі подолати прірву (...) це прірва обмеженості та страху (...) Тому що, кохана жінко, твоє призначення – стати світлом світу»¹⁴.

Рамта став одним із головних героїв та вчителів Нової Ери. Після експерименту з пірамідою древній «просвітлений» Рамта (The Enlightened One) став частиною життя Ю.З. Найт. Вона стверджує, що переходячи у транс, вона залишає своє тіло, віддаючи його «Просвітленому Мудрецю», що пропагує ідеї Нової Ери і дає практичні поради клієнтам. Ю.З. Найт і Рамта стали відомими. Програма пані Найт була представлена у популярній передачі Мерв Гріффіна. Записано більше 900 годин записів і відеокасет з Рамтою, а в 1985 році Даглас Джеймс Махр (Douglas James Mahr) опублікував книгу «Voyage to the New World. An Adventure into Unlimitedness» («Подорож до Нового Світу. Пригода у Нескінченності»), що стала першим збірником вчень Рамти та інтерв'ю з

¹¹ Bockenheimer W., Bednarek S., Jastrzębski J., Encyklopedia Nowej Ery. New Age, Wyd. Astrum, Wrocław 1996, s. 91.

¹² За: Hunt D., McMahon T.A., Ameryka nowy uczeń czarnoksiężnika, Oficyna Wyd. Vocatio, Warszawa 1994, s. 13.

¹³ Це, звичайно, не може бути признане як остаточний доказ, якщо ми припустимо існування (і опис) т. зв. Multiple Personality Disorder (синдрому особистісної мультиплікації). (Див. Więckowski W., Syndrom osobowości naprzemiennych, „The Peculiarity Of Man”, vol. 3, Warszawa-Kielce 1998, s. 153-162; Putnam F.W., Diagnosis and Treatment of Multiple Personality Disorder, The Guilford Press, New York – London 1989.)

¹⁴ Knight J.Z., A State of Mind. My Story. Ramtha. The Adventure Begins, New York 1987, цит. за: Ludwikowski R.R., Ja – Bóg czyli życie po życiu „Nowej Ery”, Wyd. Jagiellonia S.A., Kraków 1992, s.54.

Ю.З. Найт та її прихильниками. Вийшла також друга книга Стівена Лі Веінберга (Steven Lee Weinberg) «Рамта» і збірник ілюстрованих текстів «Я – Рамта». Трансові сеанси Ю.З. Найт збирали у середньому близько 700 чоловік, що платили по 400 доларів за зустріч з Рамтою. Найт визнає, що ця «пригода» принесла їй мільйони доларів.

Згідно з розповіддю Ю.З. Найт, просвічений Рамта – це дух древнього мудреця і воїна, який жив 35000 років тому у Лемурії і Атлантиді. Відомий під іменем «Рам» вождь варварського племені тогочасного світу Рам-Рамта набув настільки високого усвідомлення своєї божественості, що йому вже не потрібні були наступні втілення. Тому він міг стати одним із духовних вчителів світу.

Ядром філософії Рамта є ствердження, що людина є Богом (це частково покривається з концепціями Нової Ери). Це головна теза, яка виходить із більшості розмов з Ю.З. Найт:

«Чи ти жив вдруге? Я маю на увазі тут, на землі». – «Я не повинен був вибирати, щоб стати тим, що називають тілом. Тому що, Істото, я став Богом протягом одного життя»; – «Ти Бог?» – «Звичайно. Кохана Істото. Ти також будеш Богом. Єдина різниця між тим, що є ти, і тим, що є я, – це те, що я знаю, чим є Я, а ти, кохана жінко, не знаєш»¹⁵.

У 1974 році Ях Пурсель (Jach Pursel) почав промовляти дивним середньовічним англійським діалектом, стверджуючи, що він представляє істоту, яка називається Лазаріс. Пурсель стверджував, що Лазаріс – це не людський дух і ніколи не жив у нашому вимірі. Він належить до групи істот з іншого виміру. Ось фрагмент повідомлення Лазаріса:

Пурсель: Скільки тобі років?

Лазаріс: У нашій дійсності час відсутній.

Пурсель: Чому ти відкриваєш своє існування людині?

Лазаріс: Бо ви вже готові...

Пурсель: Чи світ уже закінчується?

Лазаріс: Ні. Якщо коротко, то ні. Це не кінець. Це початок¹⁶.

Інформація, яка передається у трансі, не відрізняється від вчення Рамти. Люди – це духовні, безсмертні істоти, вони проходять духовний розвиток. Вони наділені інтуїційною здатністю отримувати із Вищого Я інформацію, що необхідна для подальшого прогресу. Цей прогрес наближує їх до духовного центру Всього-Що-Є (All That Is), який Лазаріс ототожнює з Богом¹⁷.

Іншим, не менш відомим вчителем з іншого виміру є СЕТ (Seth), з 1970 року промовляючий через поетесу та письменницю Джейн Робертс (Jane Roberts). Книги, що описують вчення Сета, такі як «Seth; Seth Speaks» («Сет говорить»), «Adventures in Consciousness» («Пригоди у свідомості») або «The Nature of Personal Reality» («Натура особистої реальності») заповнюють на Заході полиці з літературою Нової Ери. З'явилися також записи повідомлень, які Робертс вдалося отримати від Сета Другого, від французького художника Поля Сезанна та від американського філософа Вільяма Джеймса. У праці «Передача знань паранормальними каналами» Джон Клімо підсумував вчення Сета так:

«Він вважає, що ми незалежні від фізичної матерії. Ми від природи багатовимірні. Існуємо поза часом та простором, нас тільки «впрограмували» у часо-просторові ситуації як частини більшої сутності, що розвивається і є складовою «Усього-Що-Є» (більшого всесвіту, тобто Бога). Це «Все-Що-Є» спочатку розділилось на два елементи. Ми, як ці частини, дивимося з сумом та любов'ю на джерело, від якого ми відділились; але водночас ми розквітаємо у нашому унікальному індивідуалізмі. Ми створюємо свою власну дійсність, віддаючи енергію, яка творить матеріальний світ, на який ми реагуємо і з якого вчимося і ми, і, за нашим посередництвом, більша сутність, частиною якої є

¹⁵ Ludwikowski R.R., Ja – Bóg czyli życie po życiu „Nowej Ery”, вказ. твір, с. 56-57.

¹⁶ За: Dajczak P., New Age – powrót do zabobonów, <http://manager.ae.wroc.pl/~tomkowy/konserwatysta/text/powzab.htm>, s. 1, (29.05.1999 р.).

¹⁷ Ludwikowski R.R., Ja – Bóg czyli życie po życiu „Nowej Ery”, вказ. твір, с. 57-58.

ми... Централісною категорією для Сета є поняття реінкарнації. Хоча, на його думку, ми безсмертні істоти, які здійснюють багато втілень, його бачення складніше, ніж традиційна ідея лінійної реінкарнації. З перспективи Сета усе відбувається одночасно у вічності і в безкінечному «тепер». Тому оскільки ми багатомірні особистості, ми можемо впливати на наше минуле, майбутнє і теперішнє Я під час актуальної активності»¹⁸.

Каналізовані повідомлення відкривають, що душі можуть знаходитися на різних рівнях космічної мудрості. Тому є душі-немовлята, молоді душі, душі дорослі та старі – на кожному із цих рівнів душі отримують глибшу мудрість, ніж на попередньому рівні. «Вище-Я» (духовний стержень буття) свідомо вибирає, чим буде і що буде робити у даному часі. Ми можемо бути, ким захочемо. Ми маємо абсолютний контроль над реалізацією кожного втілення – вибираючи не тільки момент свого народження, але також вибираючи момент своєї смерті і усього, що між ними станеться»¹⁹.

Мета – це, звичайно, самореалізація. Однак існує небезпека, що індивід, який ототожнюється з даним поглядом, попаде у скрайній егоїзм (обмежена течія т. зв. консеквенціоналізму з притаманим йому непотичним або реципрокальним альтруїзмом). Індивід починає трактувати оточення (разом з іншими людьми) предметно – виключно як засіб, що допомагає реалізувати своє Я. Те, який спосіб життя ми ведемо – чи ми багаті бізнесмени, чи жебраки, що живуть у картонних коробках, – ми починаємо сприймати як результат нашого вибору сценарію наступних інкарнацій (відірваних від кармічного рахунку). Це може вести до дивних висновків, наприклад: «Існування убозтва – це не моя справа, і я не повинен йому навіть запобігати, бо моя боротьба із злидненістю могла б стати перешкодою для «Вишого-Я» якогось жебрака в самореалізації».

Прикладів channeling'a є безліч. Істота, яку називають МАЙКЛ (Michael), відома з книг «Messages from Michael» («Послання Майкла») та «More Messages from Michael» («Більше послань від Майкла»), спілкується з автором Джессікою Лансінг (Jessica Lansing). ДЖОН (John), член древнього езотеричного братства есенів, промовляє устами Кевіна Рейерсона (Kevin Reyererson), якого дуже поважає відома акторка Ширлі МакЛейн (Shirley MacLaine). Ейлін Гаррет (Eileen Garret) канал УВАНІ (Uvani), який видає себе за арабського лицаря, що багато років тому загинув у битві і АБДУЛА ЛАТІФА (Abdul Latif) – мусульманського лікаря при дворі єгипетського султана Саладіна. Згадують також МАФУ (Mafu), «істоту на високому щаблі еволюції, яка походить із сьомого виміру», котрою дуже швидко захопилась голівудська еліта, коли її почала «каналізувати» мешканка Лос Анджелеса Пенні Торрес (Penny Torres)²⁰. Джемі Семс (Jamie Sams) (колишній співак кантрі) увійшов в контакт з істотою, що зветься ЛІХ (Leah) і живе на Венері в майбутньому – у 2600 році. Рон Сколастіко (Ron Scolastico) з Малібу утримує контакт з групою істот, що називаються ПРОВІДНИКАМИ. В Голівуді діє Даррил Анка (Darryl Anka), який викликає з планети Ессассані (що віддалена від Землі на 500 світлових років) істоту з іменем БАШАР (Bashar)²¹. Барбара Белл (Barbara Bell) – видавець журналу «Common Ground» (у руслі Нової Ери) – з 1992 року «каналізує» не когось іншого, як ляльку БАРБІ (Barbie). Б. Белл заробляє, продаючи по 3 долари відповіді Барбі на питання зацікавлених. Відповіді вона надсилає своїм дописувачам разом із примірником «Barbie Channeling Newsletter». Таким використанням фірмового знаку Barbie звичайно дуже незадоволені спеціалісти у справах паблік рілейшнз, які дбають про права оригінальної марки²².

¹⁸ Klimo J., Channeling. Investigations on Receiving Information from Paranormal Sources, New York 1987, цит. за: Ludwikowski R.R., Ja – Bóg czyli życie po życiu „Nowej Ery”, вказ. твір., с. 58.

¹⁹ Drane J., Co New Age ma do powiedzenia Kościołowi?, Wyd. Signum, Kraków 1993, s. 88.

²⁰ Smith L., The New Chic, Metaphysical Fad of Channeling, Los Angeles Times 5.XII.1986, V, p.1 i наст., цит. за: Hunt D., McMahon T.A., Ameryka nowy uczeń czarnoksiężnika, вказ. твір., с. 12.

²¹ Gardner M., Jeszcze o New Age. Notatki o pograniczu nauki, Pandora, Łódź 1995, s. 90.

²² Baskin A., The Spirit of Barbie, Omni, March 1994, s.76.

Про явище автоматичного письма можна говорити тоді, коли особа обдарована такими медіумічними здібностями, завдяки яким вона може наяву або у трансі записувати слова або цілі речення т.зв. «послань». Спиритисти вважають, що такі послання – це вісті з потойбічного світу. Прикладом приладу, який має допомагати заангажованим особам, можуть служити таблиці «оуїја». Це спеціальні дощечки для медіумів, які роблять можливим контактування з духами. Такий контакт заключається в тому, що медіум задає таблиці запитання – на ній написані літери алфавіту, а також слова «так» (франц. – oui, нім. – ja, звідси і назва приладу) та «ні». Творцем приладу є французький спіритист М. Планшетт (M. Planchette) (він створив цей прилад у 1853 р.). Уже через 15 років одна фірма, що випускає іграшки у Сполучених Штатах, зацікавилася цією ідеєю і почала наповнювати ринок такими таблицями. Це тоненька дерев'яна дощечка у вигляді серця, до якої прикріплені малі кульки, а також перо, скероване донизу, яке становить додаткову опору²³.

Завдяки здібності до автоматичного письма славу «Герольда Нового Віку» здобула Рут Монтгомері (Ruth Montgomery), всесвітньо відома вашінгтонська публіцистка, знана зі свіх політичних фейлетонів. «На вершині кар'єри ця, одна з найбільш шанованих тоді журналісток, отримала від свого видавця завдання дослідити дивне явище – спілкування нібито з духами померлих. На превеликий свій подив пані Монтгомері зібрала таку велику кількість доказів, що в кінці кінців здоровий журналістський скептицизм мусив поступитися. У результаті сталася неочікувана трансформація: «духовні істоти» почали рукою Монтгомері писати книжки»²⁴.

Перші написані послання йшли від померлого батька Рут та її рідних. Далі (як вона сама пише у книзі «Рут Монтгомері: Герольд Нового Віку») з'явилася ЛІЛІ (Lily) – новий духовний наставник, який швидко перейняв ініціативу, передаючи повідомлення за допомогою олівця Рут. Лілі наказала, щоб Рут спробувала писати на друкарській машинці. Коли її пальці почали автоматично створювати слова на машинці, послання попливли уже швидким струменем – включаючи інформацію про реінкарнацію та життя після смерті²⁵. Таким чином у світ вийшло щонайменше 10 книг повних послань від осіб, яких Монтгомері називала своїми провідниками. Усі книги прекрасно продавались, а декотрі навіть стали бестселерами.

Провідники Монтгомері охоче беруть слово у справі наступаючої Нової Ери. Вони вважають, що на рубежі ХХ і ХХІ століття Земля зійде зі своєї орбіти, що призведе до гігантських катастроф, які знищать більшість людей на Землі. Зникне цивілізація. Однак у книзі «Aliens Among Us» («Чужі серед нас») зустрічаються натяки, що коли Земля змінить положення своєї осі, просвітлені люди (імовірно, йдеться про прихильників ідеї Нової Ери) будуть урятовані космічними кораблями. А коли криза мине, просвітлених знову повернуть на Землю, і вони розпочнуть Нову Еру миру та гармонії²⁶.

Дехто вважає, що автоматичне письмо може бути небезпечним. Д. Хант (D. Hunt) і Т.А. МакМагон (Т.А. McMahon) описують численні випадки демонічної одержимості як наслідку масового вживання табличок «оуїја» (кажуть, що під кінець 60-тих років у США табличка стала найпопулярнішою груповою грою, популярнішою навіть ніж

²³ Hoover D.W., Co to jest... Okultyzm, вказ. твір, с. 30.

²⁴ Montgomery R., Garland J., Ruth Montgomery: Herald of the New Age, Fawcett Crest, 1986, p. 71-111, цит. за: Hunt D., McMahon T.A., Ameryka nowy uczeń czarnoksiężnika, вказ.твір, с. 13.

²⁵ Montgomery R., Garland J., Ruth Montgomery: Herald of the New Age, Fawcett Crest, 1986, p. 3,4, цит. за: Wade K.R., Sekrety New Age, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 1991, s. 30.

²⁶ Montgomery R., Aliens Among Us, Putnam Publishing Group, New York 1985, p. 51,52, цит. за: Wade K.R., Sekrety New Age, вказ.твір, с. 31.

«Монополія»²⁷. Однак з іншої сторони – на це мою увагу звернув А. Верцінський – з явищем автоматичного письма ми зустрічаємося у Анни з Милості Божої з польського дрібношляхетського роду, яка, мовляв, спілкується з Христом та душами померлих (багато ксьондзів вважає, що її повідомлення правдиві), а також у Вассулі Райден (Vassula Ryden), яку підтримують деякі авторитети католицької церкви. У 1993 видано її «Справжнє життя у Богу. Зустрічі з Ісусом» – в п'яти томах²⁸ (у загальному – понад 2200 сторінок тексту), ніби надиктованих самим Христом. Польська – це одна із 16 мов²⁹, на які перекладено ці книги (від часу видання «True Life in God» в 1990 році).

Channeling у Польщі.

Channeling поширений не тільки на території Сполучених Штатів. З випадками «каналування» можна зустрітись також у Польщі.

Ельжбета Новальська³⁰, яка починаючи з 1993 року отримує інформацію з «Інших Вимірів», спілкується з ВЕЛИКОЮ ПОТОЙБІЧОЮ ЕНЕРГІЄЮ. Ця Велика Енергія назвала себе ЮРЕК і проявилася у повідомленні, записаному Ельжбетою Новальською «автоматично-інтуїтивним письмом», який побачив світ у виді книги «Правда, відкрита знову». Продовження першої роботи – це «Земля у очах Потойбіччя», але у цьому випадку повідомлення диктувала «Енергія чоловічого роду - ВОЙТЕК». Для Войтека реінкарнація – це факт, що представляє велику цінність, тому що збагачує і урізноманітнює досвід, а тому і гарантує ефективніше «енергетичне зміцнення»³¹. Бо «чи варто весь час переживати те саме (постійно ходити в театр на той самий спектакль), чи краще пізнавати усі можливі відтінки переживань, відчуттів, почуттів – усю їх широку гамму?»³². Звичайно ж друге – а особливо тому, що, на думку Войтека, ми наділені силою творіння «інкарнаційних сценаріїв»; наприклад, «те, чи у даному житті ти вибереш ту чи іншу статтю, залежить тільки від твоєї волі»³³. Ми не мусимо також боятися персоніфікованого зла, оскільки, як стверджує Войтек, «диявол з рогами, хвостом і копитами (...) це лиш символ, який служить тільки для того, щоб вселяти людям віру у те, що існує якесь «зло на тому світі». Але насправді нічого поганого там немає»³⁴. Хіба що Войтек – брехун, а якщо так, то не виключено, що цей каналізований підмет – Люцифер або один із його посланців.

Цикл Ельжбети Новальської продовжується. Автором послання «Повісті про перевтілення» стає «Енергія, що зветься МАРІЯ», яка розповідає про себе так: «... Я – істота, яка жила дуже давно. Я пізнала ЯСНІСТЬ, але впродовж Мого життя Я була нормальною, звичайною людиною, яка жила своїми справами»³⁵. Автором книги «Заборонені погляди?» є таємнича «Енергія чоловічого роду», яка говорить про себе:

²⁷ Gruss E.C., Hotchkiss J.G., The Ouija Board: Dorway to the Occult, Moody Press, 1979, p. 17-52, цит. за: Hunt D., McMahon T.A., Ameryka nowy uczeń czarnoksiężnika, вказ.твір, с. 159.

²⁸ Ryden V., Prawdziwe Życie w Bogu. Spotkania z Jezusem, tom I-V, Wyd. VOX DOMINI, Katowice 1993.

²⁹ Книги перекладено також арабською, фламандською, японською, датською, грецькою, російською, іспанською, французькою, італійською, німецькою та іншими мовами.

³⁰ Ельжбета Новальська народилася у 1953 році. Вона, як сама підкреслює, за зодіаком Водолій. Закінчила соціологію у Варшавському Університеті. Працювала соціологом на промисловому підприємстві, була вчителькою, мала власну фірму. «З 1993 року її життя значною мірою зв'язане зі світом Енергії». Див.:Wywiad z Elżbietą Nowalską ..., <http://www.nowalska.com.pl/tekst2.html> (5.05.2005 p.).

³¹ Nowalska E., Ziemia w oczach zaświatów, Wydawnictwo "MW", Warszawa 1997, s. 68.

³² Там же, с.67.

³³ Там же.

³⁴ Там же, с. 88.

³⁵ Nowalska E., Opowieść o przemianianiu się, Wydawnictwo „MW”, Warszawa 1997, s. 9.

«Хто Я? Я – посланець великих енергетичних нагромаджень. Я – володар ВОГНЮ. Я – вібрація великих творців майбутнього на Землі. Я не візьму жодного імені, тому що Мос життя ніколи не було на Землі. Моя вібрація існує завдяки ЯСНОСТІ»³⁶.

Ця таємнича енергія починає свої повідомлення графічним знаком, який нагадує цифру три. У 1998 році вийшла п'ята частина циклу Е. Новальської «Перед тим, як надійде завтра». У даний момент цей цикл складається з дев'яти частин³⁷. Е. Новальська окрім записування трансмітованих різними енергіями повідомлень, веде курси автоматичного письма (зустрічі у групах та індивідуальні) та контактування з іншими вимірами, а також езотеричні курси «Як допомогти собі у житті?» за допомогою channeling'a³⁸. Звичайно, не безплатно.

Підсумки

Каналізовані з інших вимірів істоти здаються приязними та розумними. Але багато критиків Нової Ери стверджує, що їхнє завдання – просто продати місію Нової Ери у елегантній упаковці неземної продукції.

Таблиця 1. Channeling³⁹

Каналізований суб'єкт	Природа каналізованої сутності [інформація, що передається]	Каналізуюча особа
РАМТА	Дух древнього мудреця та воїна, який жив 35 тис. років тому в Лемурії та Атлантиді [Повідомлення: людина є Богом]	Ю.З. Найт
ЛАЗАРІС	Лазаріс – це група істот з іншого виміру [Повідомлення: Люди – це духовні нескоротелні істоти, що духовно розвиваються. Вони наділені інтуїційною здібністю отримувати інформацію від Вищого-Я, яка їм необхідна для подальшого прогресу. Цей прогрес наближує їх до духовного центру Усього-Що-Є – Бога]	Ях Пурсель
СЕТ; художник – ПОЛЬ СЕЗАНН; психолог – ВІЛЬЯМ ДЖЕЙМС	[Повідомлення: ми існуємо поза рамками часу та простору. Ми – частини більшої сутності, що розвивається, а вона – елемент «Усього-Що-Є» (більшого всесвіту, тобто Бога)]	Джейн Робертс
ДЖОН	Член древнього езотеричного братства есенів.	Кевін Рейерсон
УВАНІ	Арабський лицар, що загинув на війні.	Ейлін Гаррет
АБДУЛ ЛАТІФ	Мусульманський лікар при дворі Саладіна.	
МАФУ	«Сутність, що знаходиться на високому щаблі еволюції, яка походить із сьомого виміру».	Пенні Торрс
БАРТОЛОМ'Ю	«Енергетичний вир»	Мері-Маргарет Мур
МАЙКЛ	Сутність, що складається із тисячі відламків «старих душ».	Кен Кері
ЛІХ	Сутність, що живе на Венері у 2600 році.	Джемі Семс
БАШАР	Сутність з планети Ессасані (віддаленої від Землі на 500 світових років).	Даррил Анка

³⁶ Nowalska E., Zakazane poglądy?, Wydawnictwo „MW”, Warszawa 1997, s. 7.

³⁷ На тему циклу див.: Rys historyczny, <http://www.nowalska.com.pl/tekst1.html> (5.05.2005 р.)

³⁸ Точнішу інформацію на цю тему кожний зацікавлений може здобути Інформаційний Центр та видавництво „MW” – тел. (022) 757 28 49. Можна також заглянути на сайт WHAT IS CHANNELING? channeling – about expressing yourSelf, який заснували С.С. Raphael і L.D. Raphael: «вчителі, цілителі, каналізуючі та автори»: <http://www.nbn.com/people/illumin8>.

³⁹ Por. Zamojski A., Samorealizacja w ujęciu New Age, „The Peculiarity Of Man”, vol. 4., Warszawa-Kielce 1999, s.236.

ІСУС ХРИСТОС; АРХАНГЕЛИ	[Повідомлення: ідея «космічного» христіанізму].	Вірджинія Ессен
ІСУС ХРИСТОС	[Повідомлення: охоплюючий більше 1300 сторінок «Курс Чудес» ⁴⁰ , який піддав під сумнів муки Ісуса Христа та його смерть на хресті].	Хелен Шукмен
ВОЙТЕК	«ВЕЛИКА ЕНЕРГІЯ З ПОТОЙБІЧЧЯ» [Повідомлення: реінкарнація відірвана від кармічного рахунку – ми наділені силою творення «інкарнаційних сценаріїв»; персоніфіковане зло не існує, на тому світі немає зла].	Ельжбета Новальська
ІНШІ:	МАЙКЛ (Джессіка Лансінг); ЕММАНУЕЛЬ (Пат Роудгаст); ПРОВІДНИКИ (Рон Сколастіко); ЮРЕК, МАРІЯ, «Посланець великих енергетичних нагромаджень» (Ельжбета Новальська); БАРБІ (Барбара Белл).	

Феномен channeling'а має багатьох прихильників, які твердо вірять у можливість контактування з істотами з інших вимірів. Критики на чолі з колишнім славетним ілюзіоністом Джеймсом Рендімом стверджують, що каналування не заслуговує на увагу, тому що жоден із представлених доказів, підтверджуючих ймовірність цього явища, неможливо практично перевірити. Натомість християнська критика channeling'а вважає, що «каналізовані» істоти представляють демонічні сили або навіть самого диявола. Вони приточують фрагменти Біблії, що забороняють таку практику:

«Не звертайтеся до духів померлих та до ворожбитів і не доводьте себе до опоганення. Я – Господь, Бог ваш!» (ЗМ. 19, 31).

«А душа, що звертається до померлих духів та до чарівників, щоб блудити за ними, – то Я зверну Своє лице проти тієї душі, – і винишу того з-посеред народу його.» (ЗМ. 20, 6)⁴¹.

Хоча channeling може привести до самознищення та одержимості (як стверджують, наприклад, християнські критики)⁴², на сьогоднішній день він користується досить великою популярністю. Найбільш популярна пошукова система в польському Інтернеті на слово «channeling» пропонує відвідати аж 1 320 000 адрес, що присвячені цій проблемаці⁴³.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Baskin A., „The Spirit of Barbie”, *Omni*, March 1994.
2. Bockenheim W., Bednarek S., Jastrzębski J., *Encyklopedia Nowej Ery. New Age*, Wyd. „Astrum”, Wrocław 1996.
3. Dajczak T., *New Age - powrót do zabobonów*, <http://manager.ae.wroc.pl/~tomkowy/konserwatysta/text/powzab.htm> (29.05.1999)
4. Drane J., *Co New Age ma do powiedzenia Kościołowi?*, Wyd. Signum, Kraków 1993.
5. Gardner M., *Jeszcze o New Age. Notatki o pograniczu nauki*, Pandora, Łódź 1995.
6. Gruss E. C., Hotchkiss J. G., *The Ouija Board: Dorway to the Occult*, Moody Press, 1979.
7. Hoover D. W., *Co to jest... Okultyzm*, Wyd. Augustana, Bielsko-Biała 1994.

⁴⁰ «A Course in Miracles» – це запис містично-спіритичних послань, який вівся протягом семи років від 21.10.1965 року доктором психології Хелен Шукмен з внутрішнього голосу, що представлявся як Ісус Христос. Записувати повідомлення на машинці допомагав доктор Вільям Н. Тетфорд. «Курс Чудес» був надрукований вперше 22.07.1976 року в США організацією «Foundation for Inner Peace», яка є власником авторських прав. На цю тему: „Kurs Cudów” – pre-kursor New Age, <http://www.centrum.k.pl/tekst/kurs.html> (5.05.2005 p.)

⁴¹ Однак з другої сторони, – як зауважив А. Верцінський, – пророк Ісайя бідкається, що у кінці часів Бог забере зокрема чарівника (Іс. 3.2-3). Отже заборони стосувалися функціонування магії тільки поза сферою культу Яхве.

⁴² Це стосується звичайно також інших окультичних практик (проорокування майбутнього, магії).

⁴³ Тільки польською мовою можна знайти 2590 сайтів, присвячених channeling'ові (джерело – <http://www.google.pl/> (17.05.2005 p.)

8. Hunt D., McMahon T. A., *Ameryka nowy uczeń czarnoksiężnika*, Oficyna Wyd. Vocatio, Warszawa 1994.
9. Klimo J., *Channeling. Investigations on Receiving Information from Paranormal Sources*, New York 1987.
10. Knight J.Z., *A State of Mind. My Story. Ramtha. The Adventure Begins*, New York 1987.
11. „Kurs Cudów” – prekursor New Age, <http://www.centrum.k.pl/tekst/kurs.html> (5.05.2005)
12. Ludwikowski R. R., *Ja - Bóg czyli życie po życiu „Nowej Ery”*, Wyd. Jagiellonia S.A., Kraków 1992.
13. Montgomery R., *Aliens Among Us*, Putnam Publishing Group, New York 1985.
14. Montgomery R., Garland J., *Ruth Montgomery: Herald of the New Age*, Fawcett Crest, 1986.
15. Nowalska E., *Opowieść o przemianach się*, Wydawnictwo „MW”, Warszawa 1997.
16. Nowalska E., *Zakazane poglądy?*, Wydawnictwo „MW”, Warszawa 1997.
17. Nowalska E., *Ziemia w oczach zaświatów*, Wydawnictwo „MW”, Warszawa 1997.
18. Putnam F.W., *Diagnosis and Treatment of Multiple Personality Disorder*, The Guilford Press, New York - London 1989.
19. Ryden V., *Prawdziwe Życie w Bogu. Spotkania z Jezusem*, Tom I-V, Wyd. VOX DOMINI, Katowice 1993.
20. *Rys historyczny*, <http://www.nowalska.com.pl/tekst1.html> (5.05.2005)
21. Smith L., „The New Chic, Metaphysical Fad of Channeling”, *Los Angeles Times* 5.XII.1986.
22. Wade K. R., *Sekrety New Age*, Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”, Warszawa 1991.
23. *WHAT IS CHANNELING? channeling - about expressing yourSelf*, <http://www.nbn.com/people/illumina8>
24. Więckowski W., *Syndrom osobowości naprzemiennych*, [w:] *THE PECULIARITY OF MAN vol. 3*. Materiały z konferencji *Cywilizacja współczesna. Trendy pozytywne i negatywne* (12-13.12.1997 r.) Wydział Zarządzania i Administracji WSP w Kielcach, Wydawca: WZiA WSP Kielce, Warszawa-Kielce 1998.
25. *Wywiad z Elżbietą Nowalską...*, <http://www.nowalska.com.pl/tekst2.html> (5.05.2005r.)
26. Zamojski A., *New Age: filozofia, religia i paranauka*, Zakł. Wyd. Nomos, Kraków 2002.
27. Zamojski A., *Samorealizacja w ujęciu New Age*, [w:] *THE PECULIARITY OF MAN vol. 4*. Materiały z konferencji *„Być sobą” w warunkach współczesnej cywilizacji* (11-13.12.1998 r.) Wydział Zarządzania i Administracji WSP w Kielcach, Wydawca: WZiA WSP Kielce, Warszawa-Kielce 1999.

(Переклад з польської Л. Лецак)